

Sygnatura akt II C 565/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR A. M.

Protokolant staż. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 roku w Łodzi

sprawy w powództwa M. G.

przeciwko R. M.

o zapłatę

utrzymuje w mocy w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w dniu 13 lutego 2015 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 565/14.

Sygn. akt II C 565/14

UZASADNIENIE

W dniu 26 czerwca 2014 roku M. G. złożyła w tutejszym Sądzie pozew przeciwko R. M., w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 16.050,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Na uzasadnienie swojego roszczenia powódka wskazała, iż dochodzona kwota stanowi, pozostałą część, poniesionej przez nią szkody, w związku z działaniem pozwanego jako fałszywego pełnomocnika (pozew k. 2 – 6).

Niniejszy pozew został doręczony pozwanemu w drodze awiza, z dniem 11 września 2014 roku (zwrotne potwierdzenia odbioru wraz z przesyłką k. 25).

W dniu 13 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II C 565/14, wydał wyrok zaoczny, którym w punkcie 1. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 16.050,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2014 roku do dnia zapłaty, w punkcie 2 zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.203 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, z kolei w punkcie 3 nadał, wyrokowi w zakresie punktu 1 rygor natychmiastowej wykonalności (orzeczenia k. 40).

Powyższe orzeczenie zostało doręczone pozwanemu w dniu 21 lutego 2015 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru k. 46).

W dniu 6 marca 2015 roku pozwany złożył sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wniósł o uchylenie wyroku zaocznego w całości, oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, nadto wniósł o uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności. Na uzasadnienie swojego stanowiska wskazał, iż w przedmiotowej sprawie brak podstaw do uznania, iż R. M. działał wobec powódki jako falsus procurator, co czyni roszczenie strony powodowej bezzasadnym (sprzeciw k. 48 – 52).

Postanowieniem z dnia 26 marca 2015 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego przywołanemu powyżej wyrokowi zaocznemu (postanowienie k. 55 – 57). Przedmiotowe

postanowienie zostało, na skutek zażalenia pozwanego, poddane kontroli instancyjnej, w ramach której Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 1 lipca 2015 roku, w sprawie o sygnaturze akt III Cz 1087/15, oddalił zażalenie pozwanego (postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z uzasadnieniem k. 81 - 85).

Na rozprawie w dniu 11 maja 2016 roku, strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie (protokół rozprawy z dnia 11 maja 2016 roku k. 109 – 111).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. zawarła w czerwcu 2011 roku z Z. G. umowę najmu lokalu użytkowego położonego w Ł., która została wypowiedziana w październiku 2011 roku, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Powódka wypowiedzenia przedmiotowej umowy najmu oraz wydania lokalu wraz z kluczami dokonała wobec pozwanego – R. M. (okoliczność bezsporne). Wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi w dniu 28 czerwca 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt I C 1328/13 powódka została zobowiązana do zapłaty na rzecz Z. G. kwoty 12.177 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 4.059 zł od dnia 16 lutego 2012 roku do dnia zapłaty;
- 4.059 zł od dnia 16 marca 2012 roku do dnia zapłaty;
- 4.059 zł od dnia 16 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty

oraz kwoty 3.026 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwoty 2.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w sprawie (wyrok wydany w sprawie o sygn. akt I C 1328/13, przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, k. 116, załączonych akt o sygn. I C 1328/13). W przywołanej sprawie Sąd uznał, iż powódka nie złożyła w październiku 2011 roku, skutecznego, wobec Z. G., oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy najmu lokalu użytkowego położonego w Ł., a zatem winna uiścić na rzecz Z. G. kwotę 12.177 zł odpowiadającą wysokości należności czynszowych, za okres trzech miesięcy (uzasadnienie orzeczenia k. 120 – 123 verte). Przywołane orzeczenie jest prawomocne (okoliczność bezsporna).

W dniu 9 września 2013 roku powódka, wykonując wyrok wydany w sprawie I C 1328/13, zapłaciła na rzecz Z. G. kwotę 17.550,80 zł (kopia przelewu z rachunku k. 9).

W dniu 9 września 2013 roku powódka wystąpiła do tutejszego Sądu z powództwem przeciwko R. M. o zapłatę kwoty 1.500,00 zł tytułem częściowego naprawienia szkody wraz z ustawowymi odsetkami, jaką poniosła, w związku z działaniem wobec niej pozwanego, statuując swoje roszczenia na podstawie art. 103 §3 kc. W dniu 30 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – W. Ł. wydał wyrok, w sprawie o sygn. (...), którym zasądził od pozwanego R. M. na rzecz powódki kwotę 1.500,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 272 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Niniejsze orzeczenie nie było kwestionowane przez pozwanego, który w toku powyższego postępowania sądowego nie zgłaszał wniosków dowodowych. Orzeczenie jest prawomocne od dnia 21 lutego 2014 roku (wyrok wydany w sprawie o sygn. akt (...) k. 42 załączonych akt o sygn. II C 667/13, okoliczność bezsporna).

W dniu 26 czerwca 2014 roku M. G. złożyła w tutejszym Sądzie pozew przeciwko R. M., w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 16.050,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Na uzasadnienie swojego roszczenia powódka wskazała, iż dochodzona kwota stanowi, pozostałą część, poniesionej przez nią szkody, w związku z działaniem pozwanego jako fałszywego pełnomocnika (pozew k. 2 – 6).

Niniejszy pozew został doręczony pozwanemu w drodze awiza, z dniem 11 września 2014 roku (zwrotne potwierdzenia odbioru wraz z przesyłką k. 25).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody. Sąd oddalił wnioski dowodowe o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków oraz wniosków dowodowy o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, mając na uwadze, iż powyższe wnioski zostały przez strony zgłoszone na okoliczności, które nie mogą być objęte postępowaniem dowodowym w realiach rozstrzyganej sprawy, z uwagi na prawomocne orzeczenie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 30 stycznia 2014 roku, wydane w sprawie o sygnaturze akt II C 667/13. Tezy dowodowe określone przez strony tak dla dowodu z zeznań świadków jak i dowodu z przesłuchania stron, dotyczą zasady odpowiedzialności pozwanego wobec powódki, w związku z jego działaniem jako falsus procurator, a niniejsza okoliczność została już prawomocnie przesądzona, co tym samym wyklucza możliwość ponownego prowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie.

Na marginesie nadmienić należy, iż strona pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie zgłosiła zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 kpc, w związku z wydanym na rozprawie w dniu 11 maja 2016 roku postanowieniem o oddaleniu powyższych wniosków dowodowych.

Z kolei pełnowartościowym dowodem w sprawie jest przedłożony przez stronę powodową, na okoliczność wysokości szkody, przelew z rachunku. Sąd uznając przywołany dowód za inny dowód w rozumieniu art. 308 kpc, nie znalazł podstaw do jego zakwestionowania. Nadmienić przy tym należy, iż powyższy dowód nie był również kwestionowany przez stronę pozwaną, która zarówno w złożonych sprzeciwie od wyroku zaocznego jak i w toku rozprawy przed Sądem nie odniosła się do wysokości szkody i nie złożyła na tę okoliczność żadnych wniosków dowodowych.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo w przedmiotowej sprawie podlegało uwzględnieniu, co zgodnie z dyspozycją art. 347 kpc, skutkuje utrzymaniem w mocy w całości wyroku zaocznego wydanego w rzeczowej sprawie w dniu 13 lutego 2015 roku.

W realiach rozstrzyganej sprawy, powódka dochodziła pozostałej części szkody, która poniosła w związku z działaniem pozwanego, wskazując jako podstawę materialną swojego roszczenia, dyspozycję art. 103 §3kc, która stanowi, iż w braku potwierdzenia ten, kto zawarł umowę w cudzym imieniu, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy, oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania lub o przekroczeniu jego zakresu.

Zgodnie z poglądami wypracowanymi tak przez doktrynę jak i przez orzecznictwo, wskazane w art. 103§3 kc roszczenie ma charakter odszkodowawczy. Odpowiedzialność ta jest niezależna od winy rzekomego pełnomocnika, a nawet od jego wiedzy o działaniu bez umocowania (M. Pazdan Kodeks cywilny..., red. K. Pietrzykowski, t. 1, s. 411). Przewidziane w art. 103 § 3 kc roszczenie nie przysługuje jednak w sytuacji, gdy kontrahent rzekomego pełnomocnika wiedział w chwili zawierania umowy o braku umocowania lub o przekroczeniu jego zakresu. Udowodnienie tego stanu wiedzy spoczywa z kolei na rzekomym pełnomocniku. Wymagana jest pozytywna wiedza, a zatem nie wystarcza udowodnienie, że druga strona mogła dowiedzieć się o braku umocowania przy zachowaniu należytej staranności. Przyjąć należy, że zasadą w tym przypadku jest odszkodowanie w granicach ujemnego interesu umowy. Niezależnie od kwestii zakresu odszkodowania należy wskazać, że w każdym przypadku ciężar wykazania szkody spoczywa na poszkodowanym, tj. osobie, która zawarła umowę z rzekomym pełnomocnikiem.

Granice odpowiedzialności odszkodowawczej określa art. 361 kc, stanowiąc, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Z kolei art. 363 §1 kc wskazuje formy naprawienia szkody, stanowiąc, że naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, Sąd uznał, iż zasada odpowiedzialności pozwanego, została przesądzona w toku, prawomocnie zakończonego, postępowania sądowego, toczącego się przed tutejszym Sądem w sprawie o sygn.(...), w toku którego powódka dochodziła częściowego naprawienia szkody, wskazując jako podstawę materialnoprawna odpowiedzialności pozwanego przepis art. 103 §3 kc. Zauważyć przy tym należy, iż ustawodawca dopuszcza możliwość rozdrabniania roszczenia materialnoprawnego przez dochodzenie jego części w odrębnych procesach. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 roku, wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 29/94, wskazano, że w procesie o dalszą - ponad prawomocnie uwzględnioną - część świadczenia z tego samego stosunku prawnego, sąd nie może w niezmienionych okolicznościach odmiennie orzec o zasadzie odpowiedzialności pozwanego (LEX nr 84472, Monitor Prawniczy 2015/2/85). Tym samym w przedmiotowej sprawie znajdzie zastosowanie przepis art. 365§1 kpc, który stanowi, że orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Zgodnie z wypracowanym przez judykaturę stanowiskiem związanie stron prawomocnym orzeczeniem wyrażone w art. 365 § 1 k.p.c. zawiera w sobie zakaz ponownego prowadzenia sporu co do okoliczności faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia zakończonego sporu sądowego. Inaczej ujmując, nie jest dopuszczalne w świetle art. 365 § 1 k.p.c. odmiennie ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnych procesach sądowych między tymi samymi stronami, chociażby przedmiot tych spraw się różnił (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2011 roku, sygn. akt I PK 225/10, LEX nr 896456, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2010 roku, sygn. akt III PK 249/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2010 roku, sygn.. akt IV CSK 359/09, OSNC 2011/2/16, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 roku, sygn.. akt III CZP 29/94, LEX nr 84472, Monitor Prawniczy 2015/2/85).

Między stronami tej sprawy, został zakończony prawomocnie spór w sprawie o sygn. akt II C 667/13, w którym podstawę rozstrzygnięcia stanowiło ustalenie, że pozwany działał jako falsus procurator, co tym samym stanowiło podstawę uwzględnienia powództwa. Obecnie ta sama okoliczność faktyczna ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia roszczenia odszkodowawczego zgłoszonego przez powódkę. W ocenie Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie, to ustalenie objęte jest związaniem prawomocnym orzeczeniem wynikającym z art. 365 §1 kpc, czego konotacja jest brak możliwości odmiennych ustaleń i uregulowania tego samego stosunku prawnego w tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych, między powódką i pozwanym, którzy byli stronami w procesie o sygn. II C 667/13. W ocenie Sądu, sytuacja w której doszłoby do odmiennego ocenienia tego samego roszczenia, w tych samych okolicznościach, w dwóch różnych orzeczeniach byłoby zaprzeczeniem społecznie oczekiwanych reguł ochrony prawnej, co z kolei podważałoby zasadę zaufania do wymiaru sprawiedliwości.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, iż jest związany zasadą odpowiedzialności pozwanego wobec powódki, w związku z jego działaniem jako falsus procurator. Odnośnie wysokości szkody Sąd swoje ustalenia w przedmiotowej kwestii poczynił na podstawie przedłożonego przelewu z rachunku, który jak już wspomniano nie był kwestionowany przez stronę pozwaną, która w ogóle w toku procesu nie odniosła się do wysokości szkody, a którego to wynika, iż powódka uiściła na rzecz Z. G. kwotę 17.550,80 zł, co po pomniejszeniu o prawomocnie zasądzoną na jej rzecz, wyrokiem Sądu z dnia 30 stycznia 2014 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt (...), kwotę 1.500 zł, stanowi dochodzoną w niniejszym postępowaniu kwotę 16.050,80 zł.

Sąd podtrzymał wyrok zaoczny, również, w tej części, w której dotyczy on kosztów postępowania. Wskazując, iż podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowi dyspozycja art. 98§1 kpc, gdzie została wyrażona zasada odpowiedzialności za wynik procesu, a zatem to strona pozwana winna zwrócić na rzecz strony powodowej kwotę 3.203 zł, na co składa się opłata od pozwu w wysokości 803 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego w sprawie ustalone stosownie do §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (Dz.U. Nr 163, poz. 1348).

Mając na uwadze powyższe Sąd, w oparciu o art. 347 kpc, utrzymał wyrok zaoczny w całości w mocy.